

Saknr. 11/5753-11

Ark.nr. K46
Saksbehandler:
Arne Magnus Hekne

UTVIDET JAKTTID FOR ELG OG HJORT I HEDMARK - 2011 FASTSETTELSE AV FORSKRIFT

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓

Fylkesrådet fastsetter med dette følgende forskrift:

Forskrift om utvidelse av jakttid på elg og hjort i Hedmark fra 1. november 2011 til og med 31. mars 2012.

Hjemmel: Fastsatt av Hedmark fylkeskommune 24.10.2011, med hjemmel i forskrift 1. februar 2007 nr. 112 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktsesongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012, jf. lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 9, § 23, § 24 og § 44, jf. delegeringsvedtak 2. april 1982 nr. 592, jf. delegeringsvedtak 30. april 2001 nr. 1670.

§ 1. Lokale utvidelser av jakttid for elg i Hedmark

<i>Kommune</i>	<i>Utvidet elgjakt</i>	<i>Vinterområder for elg</i>	<i>Hjort</i>
Alvdal kommune	01.11-30.11		16.11-30.11
Eidskog	08.11-21.11		
Kongsvinger	01.11-14.11		
Sør-Odal	01.11-14.11		
Nord-Odal	01.11-14.11		
Grue	01.11-14.11		
Åsnes	01.11-21.11		
Våler	01.11-21.11		
Elverum	01.11-21.11		
Elverum – øst for Glomma og nord for Rv 25	01.11-23.12		
Løten	01.11-23.12		
Løten kommune med Elverum kommune vest for Glomma		01.01-31.01	

Stange	01.11-23.12		
Hamar	01.11-23.12		
Ringsaker	01.11-23.12		
Trysil	01.11-23.12		
Åmot	01.11-23.12		
Åmot – Elgregion Trysil-Åmot-Rendalen		01.01-31.01	
Stor-Elvdal	01.11-23.12		16.11-23.12
Stor-Elvdal, utmarksområdene Stai & Negård, Trønnes/Westgård, Koppang, Atnosen og Atndalen		01.01-31.01	
Rendalen	01.11-23.12		16.11-23.12
Engerdal – statsallmenningen	01.11-16.12		
Tolga	01.11-23.12		16.11-23.12
Tolga, Glommadalføret		01.01-31.01	
Tynset	01.11-23.12		16.11-23.12
Tynset , Glommadalføret og Tyllaldalen		01.01-31.01	

§ 2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. november 2011 og gjelder til 31. januar 2012. Samtidig oppheves forskrift av 15. november 2010 nr. 1490 om utvidelse av jakttid på elg og hjort fra 1. desember 2010 til og med 31. januar 2012.

[::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑](#)

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

Trykte vedlegg:

- Søknad fra Alvdal kommune
- Søknad fra Stor-Elvdal kommune
- Søknad fra Løten kommune
- Søknad fra Kongsvinger kommune
- Oppsummering av høringsuttalelser

Utrykte vedlegg:

-

Hamar, 04.10.2011

Svein Borkhus
fylkesrådsleder

FYLKESRÅDETS VURDERING OG KONKLUSJON:

UTVIDET JAKTTID FOR ELG OG HJORT I HEDMARK - 2011 FASTSETTELSE AV FORSKRIFT

Fylkesrådet mener at søknadene fra Alvdal og Stor-Elvdal kommuner oppfyller kravene spesifisert i forskrift og i DN's retningslinjer, og at det således kan åpnes for utvidet jakttid for elg og hjort i disse kommunene. Fylkesrådet mener også at Løten kommunes søknad om utvidet areal for praktisering av vinterjakt er godt nok begrunnet til at søknaden bør innvilges. Fylkesrådet finner ikke at søknaden fra Kongsvinger kommune tilfredsstillende nevnte krav og fastholder derfor gjeldene jakttid for jakt etter hjort i kommunen. I tillegg mener fylkesrådet at det ikke lenger er grunnlag for at Glomdalen viltadministrasjon skal ha utvidet jakttid for elg i januar og mener at dette området må tas ut av forskriften.

Fylkesrådet mener derfor at forskrift om utvidelse av jakttid på elg og hjort i Hedmark fra 1. november 2011 til og med 31. mars 2012 bør vedtas slik den ble fremlagt til høring.

Fylkesrådets vedtakskompetanse

Fylkesrådets vedtakskompetanse er hjemlet i FT-sak 10/11.

SAKSUTREDNING:

UTVIDET JAKTTID FOR ELG OG HJORT I HEDMARK - 2011 FASTSETTELSE AV FORSKRIFT

Innledning

Elgforvaltningen i Hedmark er i mange områder preget av utfordringer knyttet til trekkende bestander. Til dels store bestander i flere områder i fylket og konsentrering av elg i vinterbeiteområder fører til store beiteskader på bl.a. furu og lauvtrær samt utfordringer knyttet til elg og trafikk. I noen områder er bestandene for store i forhold til næringsgrunnlaget mens i andre områder er bestandene under kontroll på det nivået man ønsker. Utfordringene i områder med vinterbeiteområder og trekkende bestander er forsøkt løst gjennom mange år. Utstrakt samarbeid over store områder ser ut til å være veien å gå for å kunne bedre situasjonen i disse områdene. I tillegg er det også nødvendig med andre virkemidler for å kunne kontrollere bestanden. Utvidet jakttid er et av disse virkemidlene som ser ut til å være velfungerende. Hjortebestander i fylket ser ut til å øke, noe som avspeiler seg i jaktstatistikken. Hjorten er en forholdsvis ny art, og er utfordrende å jakte på. Dette fører til at man i mange kommuner ikke klarer å ta ut de antall individer man mener er riktig i forhold til bestandsstørrelse og produksjon, og det søkes i enkelte tilfeller derfor om utvidet jakttid.

Fylkeskommunen har myndighet til å utvide jakttiden for elg og hjort der forutsetningene og behovene er tilstede. I de senere årene har det i en rekke av Hedmarks kommuner blitt utvidet jakttid frem mot jul, og også i et fåtall områder åpnet for jakt etter elg i januar. Dette for å kunne ta ut riktig antall dyr og for å kunne ta ut individer der de gjør størst skade.

Hedmark fylkeskommune har mottatt til sammen fire søknader om revisjon av omtalte forskrift:

- Løten kommune søker om utvidelse av jaktområdet for tillatt jakt etter elg i januar til å gjelde områdene nord for Rv 25 opp til høydekvote 500 i Løten kommune og Elverum kommune vest for Glomma.
- Alvdal kommune søker om utvidelse av jakttiden for jakt etter elg og hjort til å gjelde til og med 30. november innenfor arealene til Alvdal elgvald.
- Stor-Elvdal kommune søker om å utvide jakttiden for jakt etter hjort til å gjelde til og med 23. desember innenfor arealene til Stor-Elvdal grunneierforening.
- Kongsvinger kommune søker om å utvide jakttiden for jakt etter hjort til å gjelde til og med 23. desember i hele kommunen.

I tillegg til disse søknadene er det i løpet av det siste året gjort endringer i forutsetningene for tillatt jakt etter elg i januar i Glomdalen viltadministrasjon sitt område.

Utredning

Direktoratet for naturforvaltning vedtok 2. februar 2007 ny forskrift om jakt- og fangsttider for jaktårene 2007-2012. Med denne forskriften har kommunene fått mulighet til å søke fylkeskommunen om utvidelse av jakttiden for elg og hjort, jf. forskriftens § 3, 2 a:

"Fylkeskommunen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 23. desember når det foreligger særlige bestands-, forvaltnings- eller næringsmessige behov. Det skal framgå av søknaden hvilke hensyn som ønskes ivaretatt, hvilke deler av arealet som omfattes av driftsplaner,

tiltak for samjakt og hensyn til øvrig friluftsliv. Kommunen skal også søke samarbeid med nabokommuner før søknad fremmes for fylkeskommunen. Arealet med utvidet jakttid bør omfatte hele kommunen. Fylkeskommunen kan av hensyn til andre brukere av utmarka innskrenke jakttiden for elg og hjort som for eksempel utsette starttidspunkt, framskyve avslutningstidspunkt og innføre opphold i jakta. Dette kan gjelde hele eller deler av kommunen.

Fylkeskommunen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 31. januar i hele eller deler av kommunen der skadegjørende trekkende bestander av elg og/eller hjort medfører vesentlige beiteskader.”

Direktoratet for naturforvaltning har i tillegg til denne forskriften utarbeidet retningslinjer som ligger til grunn for saksbehandlingen og praktiseringen av muligheten for utvidelse av jakttid. For elg og hjort skal behovet for utvidelse av jakttid vektas opp mot *bestandsmessige-, forvaltningsmessige- og næringsmessige behov* i tillegg til noen generelle forutsetninger om avgrensning i tid og rom. Retningslinjene finnes på hjemmesidene til DN (www.dirnat.no).

Fylkesmannen i Hedmark fastsatte den 17. september 2007 forskrift om utvidelse av jakttid på elg og hjort. Denne ble senere endret av fylkesmannen i Hedmark i 2008, og sist revidert av Hedmark fylkeskommune til gjeldende forskrift av 15. november 2010 nr 1490, om utvidelser av jakttid på elg og hjort fra 1. desember 2010 til og med 31. januar 2012, Hedmark.

Forholdet til naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 stiller krav til at prinsippene i lovens §§ 8 til 12 skal legges til grunn ved all utøving av offentlig myndighet. Jf. § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er mulig bygge på vitenskapelig kunnskap. Fylkesrådet mener å ha et meget godt kunnskapsgrunnlag om elgbestanden i fylket og hvilke effekter utvidet jakttid vil ha. Det finnes ikke et like godt datamateriale og kunnskapsgrunnlag for hjortebestanden i fylket, men senere års merkeprosjekter og registreringer av jaktstatistikk gjør at fylkesrådet anser kunnskapsgrunnlaget som bra nok for beslutninger som vedtas i denne saken. Det har derfor ikke vært nødvendig å innhente ytterligere kunnskap ifbm. søknadene. Naturmangfoldlovens §§ 9 til 12 er ikke vurdert som relevante i denne sammenheng.

Søknadene

Løten kommune søker om å utvide området for jakt etter elg i januar til også å gjelde arealer nord for Rv 25 i Løten kommune og Elverum kommune vest for Glomma. Elgforvaltningen i området er organisert gjennom Elgregion Mjøsa-Glomma. Løten kommune har også tidligere søkt om utvidelse av jaktområdet men har da fått avslag. Jakt etter elg i januar skal i følge retningslinjene fra DN, kun benyttes der skadegjørende trekkende bestander medfører dokumenterte beiteskader. Store deler av Elgregion Mjøsa-Glomma er vinterbeiteområder med svært store beiteskader, og elgregionen har derfor praktisert jakt etter elg i januar siden 2007 på et begrenset område. Begrunnelsen for å utvide området ytterligere er variasjonen i når trekket begynner og hvor elgen er januar. Det har i de senere årene vært slik at trekket har startet sent og at elg har blitt stående i områdene nord for Rv 25 ut januar, utenfor nåværende tillatte vinterjaktområde. Dette medfører store beiteskader i det aktuelle området, samt at elgregionen ikke klarer å nå sine mål om avskyting.

Alvdal kommune søker om utvidet jakttid for elg og hjort til å gjelde frem til 30. november.

Alvdal elgvald forvalter elg- og hjortejakta i nær hele kommunen bortsett fra ett lite område helt i sør. Utvidelse av jakttid begrunnes i at nåværende jakttid er for kort med tanke på å kunne nå valdets mål

om fellingsresultat for å stabilisere en voksende bestand. En stabilisering av bestanden er nødvendig for å begrense beiteskader på skog og påkjørsler på vei og bane. Søknaden begrunnes også i at lengre jakttid gir større fleksibilitet til å sette inn jakta på et riktig tidspunkt med tanke på klimatiske forhold og trekk, for å oppnå en høyest mulig fellingsprosent.

Stor Elvdal kommune søker om utvidet jakttid for hjort til å gjelde til og med 23.12. Det er allerede utvidet jakttid for elg i kommunen. Søknaden er begrunnet i bestandsmessige og forvaltningsmessige behov. Hjortebestanden i kommunen er i vekst, men allikevel er forvaltningen preget av lav fellingsprosent og stor skjevhet i kjønnsfordeling i uttaket.

Kongsvinger kommune åpnet for jakt etter hjort i 2009 og søker nå om utvidet jakttid på hjort til å gjelde fram til 23.12 i hele kommunen. Søknaden begrunnes i at det ønskes tillatelse til å bedrive jakt etter hjort også etter at elgjakta er slutt, da fellesjakt med elgjakta gir dårlig uttelling. Det begrunnes også med at en forlenget jakttid vil kunne gi muligheter for næringsutvikling og salg av hjortejakt som produkt.

Det er i løpet av det siste året gjort endringer i forutsetningene for tillat jakt etter elg i januar i Glomdalen viltadministrasjon sitt område. Tillat jakt i januar i dette området var som følge av viltadministrasjonens medlemskap i Stor Elvdal grunneierforening, og dermed underlagt jakttidene i Stor-Elvdal kommune. Glomdalen viltadministrasjon har nå meldt seg ut av Stor Elvdal grunneierforening og er dermed ikke lenger underlagt jakttider gjeldende for Stor Elvdal kommune. Det er derfor ikke tillatt med jakt etter elg i januar innenfor Glomdalen viltadministrasjon sitt område. Glomdalen viltadministrasjon er nå et eget vald godkjent av Rendalen kommune, og har dermed jakttid som gjeldende for Rendalen kommune.

Felles for alle gjelder kravet om at det skal tillates samjakt (småviltjakt og rådyrjakt sammen med elg og/eller hjortejakt) og annen utøvelse av friluftsliv i området.

Dersom dette ikke gjennomføres kan fylkeskommunen innskrenke jakttiden igjen.

Fylkesrådets drøfting

Løten

I retningslinje fra DN står det at en utvidelse av jakttid bør gjelde hele kommunen eller et klart avgrenset område. Ved å utvide området for jakt etter elg i januar til også å gjelde områder nord for Rv 25 blir det vanskelig og sette en klar og tydelig geografisk grense. Fylkesrådet ser det derfor mest hensiktsmessig med en avgrensning som innebærer hele Løten kommune og Elverum kommune vest for Glomma. Dette betyr en avgrensning som inkluderer hele vinterbeiteområdet, men som også inkluderer områder hvor det ikke skal foregå jakt i januar. Fylkesrådet forutsetter at elgregionen følger opp sin egen plan og styrer uttaket til de områdene som det er vist til i søknaden. Det gis ved en slik avgrensning tillitt til elgregionen om at det ikke jaktes elg i januar i områder tilknyttet større ski og hytteområder, og at løypenett ikke brukes aktivt i utøvelsen av jakten.

Alvdal

Tilnærmet alle arealer i Alvdal kommune er samordnet i et vald, noe som er positivt med tanke på en helhetlig forvaltning av elg- og hjortebestanden i kommunen. Det har i tidligere revideringer av gjeldende forskrift blitt vedtatt utvidet jakttid frem til 23.12 i nabokommunene Rendalen og Tynset for elg og hjort og for elg i Stor Elvdal. Det foreligger dessuten forslag om å utvide jakttiden for jakt etter hjort til 23.12 i Stor Elvdal kommune i denne revideringen.

Med bakgrunn i at fylkesrådet finner de bestandsmessige behovene for å utvide jakttiden i Alvdal kommune som oppfylt, samt at det allerede er utvidet jakttid i nabokommunene for samme arter, foreslås det å endre jakttid for elg og hjort til å gjelde til og med 30. november for hele kommunen.

Stor Elvdal

Undersøkelser utført av Høgskolen i Hedmark viser at hjort i Hedmark i stor grad er individer som trekker mellom vinter og sommerområder. I vinterområdene samler de seg stort sett på små begrensede arealer. Stor- Elvdal er en av kommunene der det er utført merkeprosjekter som viser at hjorten trekker ut på våren og tilbake sent på høsten. I så måte kan lengre jakttid kunne bidra til at det blir lettere å ta ut trekkende individer og i så måte bidra til å nå målet om antall felling og bedre kjønnsfordeling i uttaket. Selv om fylkesrådet helst hadde sett at hjorteviltforvaltningen hadde vært organisert i større enheter, finner vi at kommunen har tilstrekkelige bestandsmessige og forvaltningsmessige behov til at vi foreslår utvidelse av jakttida for jakt etter hjort til og med 23.12. for hele kommunen

Kongsvinger

Hjorten har etter hvert spredd seg sørover i fylket og det har i de senere årene blitt åpnet for jakt etter hjort i de aller fleste kommuner i Hedmark. Eidskog er en av de få kommune som ikke har åpnet for jakt. I Grue kommune er det åpnet for jakt, men ikke blitt tildelt fellingstillatelser. I retningslinjene fra direktoratet for naturforvaltning står det at kommuner bør samarbeide om forvaltningen i områder der bestander bruker flere kommuner i sitt årsleveområde. Videre står det at den ordinære jakttiden skal være utnyttet tidligere år. Fylkesrådet kan ikke se at noen av disse kriteriene er oppfylt. Flere merkeprosjekter på hjort, med overføringsverdi til sørfylket, viser at hjorten bruker svært store arealer og flere kommuner gjennom året. Ut fra forskjellen i praktisering av muligheten for åpning av jakt på hjort i Kongsvinger og nabokommune ser det ikke ut til at det er noen enighet og samarbeid om forvaltningen av hjort i denne delen av fylket. Det er heller ikke kjent for fylkesrådet at nåværende jakttid for hjort i Kongsvinger er godt nok utnyttet. Fylkesrådet finner ikke at kravene til utvidelse av jakttid for jakt etter hjort i Kongsvinger er oppfylt og foreslår derfor ingen endringer i jakttid.

Glomdalen viltadministrasjon

Fylkesrådet kan ikke lenger se at Glomdalen viltadministrasjon oppfyller kravene til å benytte seg av utvidet jakttid for elg i januar i Stor-Elvdal kommune og tar derfor Glomdalen viltadministrasjon ut av forskriften.

Oppsummering

Fylkesrådet mener at søknadene fra Alvdal og Stor-Elvdal kommuner oppfyller kravene spesifisert i forskrift og i DN's retningslinjer, og at det således kan åpnes for utvidet jakttid for elg og hjort i disse kommunene. Fylkesrådet mener også at Løten kommunes søknad om utvidet areal for praktisering av vinterjakt er godt nok begrunnet til at søknaden bør innvilges. Fylkesrådet finner ikke at søknaden fra Kongsvinger kommune tilfredsstillende nevnte krav og fastholder derfor gjeldene jakttid for jakt etter hjort i kommunen. I tillegg mener fylkesrådet at det ikke lenger er grunnlag for at Glomdalen viltadministrasjon skal ha utvidet jakttid for elg i januar og mener at dette området må tas ut av forskriften.

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)

